GN
DIV OF PERIODICALS
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 282. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го ГРУДНЯ 1951. — No. 282. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 4, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ВІЙСЬКОВА ПРОДУКЦІЯ КРАЇНИ ПОСТІЙНО ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

ВИЛСОН ТВЕРДИТЬ, ЩО ОБОРОННА ПІДГОТОВКА КРАЇНИ ВІДБУВАЄТЬСЯ ЗГІДНО З ПЛЯНОМ

Кій Вест, Фларида. Чарлз Е. Вилсон, директор оборонної мобілізації, заявив кореспондентам після низки нарад з президентом Труманом, що цивільна продукція країни тепер вже не ставить жадних перешкод в оборонній підготовці та що військова продукція відбувається згідно з пляном і тепер вже збільшується ратами одного більйона долярів місячно, перевищуючи майже три рази військову продукцію в тому самому часі минулого року. Вилсон відмовився дати будь-які безпосередні вияснення до критичних завваг сенатського т. зв. підкомітету готовости, який закидував урядові, що продукція зброї далеко відстає, бо уряд не доцінює важливости „першенства гармат над маслом" в теперішньому часі, але він дав недвозначно до зрозуміння, що ці закиди не відповідають дійсності та що продукція зброї „добігає до свого пляну". Вилсон дав конкретний приклад, що місячну продукцію напр. літаків не можна оцінювати точно, тою кількістю літаків яку „доставлено", бо повний результат теї продукції можна буде оцінити щойно по деякому часі, можливо по двох-трьох місяцях. Проте, Вилсон признав, що ця оборонна продукцію країни ще не відповідає плянам Пентоґону, які не завжди покриваються з реальними можливостями індустрії та господарства як цілости.

ПРОБЛЕМИ ОБОРОННОЇ ПРОДУКЦІЇ КРАЇНИ були предметом довгих нарад між директором оборонної мобілізації Чарлзом Вилсоном (зліва) і президентом Труманом в „Малому Білому Домі" в Кій Вест на Фларидї. Після того Вилсон заявив кореспондентам, що американська оборонна продукція збільшується тепер ратами по одному більйонові долярів місячно та що продукція для цивільних потреб вже не стоїть на перешкоді для продукції зброї.

П'ЯТА ЧАСТИНА НАСЕЛЕННЯ ДІСТАЄ ПОЛОВИНУ ПРИБУТКІВ КРАЇНИ

Вашинґтон. — За звідомленням Бюра Цензу найбагатша п'ята частина американського населення дістає майже половину, бо 47 відсотків грошових прибутків, а найбідніша п'ята частина дістає тільки три відсотків. Друга п'ята частина згори дістає 24 відсотки, третя 17, четверта 9 відсотків. Це обчислення не докладне тому, що тут прослiджено тільки грошові прибутки, а не підраховано натуральних. Так наприклад, фармери мають свої прибутки в продуктах, яких не завжди можна виказати в грошах. Найбільш нерівні прибутки бувають у південних стейтах, і тамошні багатії дістають 50 відсотків. У західніх, північно-східніх і центрально-східніх околицях найбагатша верхівка дістає 45-47 відсотків. Бідних людей, що дістають тільки 3 відсотки прибутків, найбільше в південних стейтах.

СТЕЙТОВА ШКІЛЬНА РАДА ЗА ВВЕДЕННЯ МОЛИТВИ В НАРОДНИХ ШКОЛАХ

Олбені, Н. Й. — Стейтова Шкільна Рада пропонує, щоб у кожній школі починали день молитвою до „До Всемогучого Бога" і заявою підданости прапорові. Текст молитви, яка була б приємлива для всіх віровизнань, запропонований у таких словах: „Боже Всемогучий, ми признаємо нашу залежність від Тебе і благаємо Твого благословення для нас, наших батьків, наших учителів і для нашої країни". У раді, складеній з 13 членів, засідають протестанти, католики й жиди. Вони одноголосно прийняли формальне проголошення засади такої політики, над якою застановлялися кілька місяців. Речник Шкільної Ради заявив, що ця засада не обов'язкова. Її застосування в практиці залежатиме від вирішення кожної місцевої шкільної ради зокрема. Губернатор стейту Тамес Е. Дюї заявив, що він цілим серцем підтримує проголошення Стейтової Шкільної Ради.

ЗАСНОВАНО ГУРТОК „ПЛАСТ-ПРИЯТУ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. Старанням Ініціятивного Комітету під проводом мґр. Л. Крушельницького тут відбулися в неділю 2-го грудня установчі збори гуртка „Пластприяту" при місцевій Пластовій Станиці. Познайомившись із завданнями „Пласприяту", що їх з'ясував кошовий Юрій Ференцевич, та обговорили цілі і правильник Гуртка, головним завданням якого є моральна і матеріяльна допомога у виховній праці Пласту, обрано старшину Кружка, яку очолює п. Богдан Соболта та до якої увійшли: Орест Клюфас, Людмила Івченко, Неоніля Тершаковець, Володимир Сушків, Ярослав Волошин, Мирослава Луців та Ольга Граб, а до Контрольної Комісії обрані: о. Іван Ткачук, ред. Євген Зибликевич та п-ні Заклинська. Під час нарад окрему увагу віддано найбільш пекучій потребі для пластової молоді в Ню Йорку, а саме, потребі власного приміщення.

● **Утік з тюрми в Карбондейл, у стейті Ілиной, 26 річний студент університету Ілиной, Ралф Ст. Джан,** щоб складати іспити з фізики. Це перший в історії цієї тюрми випадок, що в'язень втік з неї на волю. Він склав іспити і повернувся в тюрму. Тут заплатив $40 за шкоду, і його випустили на волю. Він сидів за пиятику.

● **Чарлс Масарик зайняв місце звільненого з посади податкового урядовця Джеймса Смита в Сан Франсіско.** Масарик був податковим урядовцем в Питсбурґу.

37,000 СКИТАЛЬЦІВ ДІСТАНУТЬ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЗИ В ГРУДНІ

Ню Йорк. — Арґіл Р. Меккі, комішенер іміґрації, заявив тут вчора, що впродовж місяця грудня ще 37.000 европейських скитальців, які вже полагодили еміґраційні формальності, — дістануть американські візи та зможуть приїхати до цеї країни. Комішенер Меккі промовляв на 22-ій річній конвенції Гебрейського Товариства Допомоги Іміґрантам. Він заявив, що видавані тепер американськими консулятами в Европі візи мають важність на чотири місяці, що вможливить перемогти транспортові труднощі. — Комішенер Меккі заявив, що він сам тількищо вернувся з Німеччини, де познайомився з еміґраційними проблемами та міг особисто ствердити швидке полагоджування еміґраційних формальностей для скитальців.

В АМЕРИЦІ

● **Джордж Матович, директор поліції в Клівленді,** помер після 21 років служби на 69 році життя. Він був родом з Чехословаччини, як написали газети. Він був відомий тим, що не дався усунути з посади партійним посадникам, які в той час приходили до влади.

● **Президент запевнив охорону кожному урядовцеві, що зробить донос на своїх товаришів за зловживання.** Донощик буде звільнений від кари, якщо він сам брав участь в зловживанні.

● **Десять дітей у віці від одного до шістнадцяти років осиротила мати Филипина Монтоя в Гейден, у стейті Колорадо,** застрілившися револьвером. Її чоловік вхопив цей самий револьвер і зробив те саме. Діти кажуть, що батьки були хворі.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК ЗМУШЕНИЙ СОВЄТАМИ ДО ВИСАДКИ В МАДЯРЩИНІ

Лондон. Московська радіовисильна передала повідомлення агенства ТАСС, що американський транспортовий літак, який був в дорозі з Німеччини до Югославії та який пропав в дні 19-го листопада, був змушений свєтськими літаками до примусової висадки в Мадярщині. На літаку було 4 особи залоги і з повідомлення ТАСС виходить, що бодай деякі з них живі. Совєти рівночасно обвинувачують залогу цього літака, що вона мала „злочинні цілі" та була готова скинути над совєтського або сателітською територією „саботажників". В повідомленні сказано, що на літаку знайдено додаткові парашути і всіляке „саботажницьке устаткування", включно з радіом. З американського боку вже раніше вияснено, що цей літак віз дипломатичну пошту та відповідне устаткування для америкаської амбасади в столиці Югославії. В совєтському повідомленні сказано, що цей літак летів здовж мадярського і румунського кордонів та був змушений до висадки совєтськими боєвими літаками після того, як зближився до совєтської авіяційної бази в Мадярщині. З американського боку звертається увагу, що впродовж листопада це вже другий випадок совєтського замаху на американський літак. Перший був 24-го листопада, коли то совєтські літаки заатакували без попередження і збили один американський літак над міжнародними водами коло Сибіру на Далекому Сході.

ВІДКРИТО ПЕРШУ ВИСТАВКУ УКРАЇНСЬКИХ ПОШТОВИХ МАРОК В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. Союз Українських Філателістів в Ню Йорку відкрив в неділю 2-го грудня в приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу при 149 2-гій евені першу виставку українських поштових марок, банкнотів, знамен і відзнак. Виставку відкрив в приявності коло 80 осіб голова СУФ д-р Євген Котик, представлений публіці його заступником п. П. Войновським. Д-р Котик в короткій промові з'ясував це велике політичне, культурне, виховне і пропаґандивне значення, що його має поштова марка, яка стала сьогодні „трибуною, з якої промовляють народи до народів. Він підкреслив, що „Україна—це золото для філателістів", вона має під цим оглядом неоцінені скарби, що їх чужинці далеко більше оцінили, ніж самі українці. Завданням виставки є відкрити українцям очі на цей скарб, щоб пізнати і зберегти його для майбутности. Промовець окремо звернув увагу на численні форми українських тризубів на поштових марках в коротких роках української державности, якими населення українських міст і сіл „затирало сліди неволі". „Символом нашої державности" назвав поштову марку проф. Дам'ян Горняткевич, вітаючи виставку від Української Вільної Академії Наук. Проф. І. Коровицький привітав її від Музею-Архіву. Виставка, яку влаштував окремий Комітет під проводом Петра Войновського, охоплює насамперед матеріяли, що відносяться до української філателії 1866-1951 рр., отже поштові марки земських управ, Української Держави, окупаційних держав і всіх недержавних випусків. Участь у виставці беруть з частинами своїх збірок: Р. Васілов, П. Войновський, А. Карп'юк, С. Кікта, Є. Котик, Ю. Максимчук, М. Михайлів, Я. Петеш, Л. Попович, Я Рак, О. Соколишин, В. Трембіцький. Виставка буде повторена в Нюарку в наступну неділю в домівці при 9 Белмонт Евню.

ХОР „ДУМКА" ОКРЕМИМ КОНЦЕРТОМ ЗАПОЧАТКУВАВ КАМПАНІЮ ЗБІРКИ ФОНДІВ — НА ПРИДБАННЯ НАРОДНОГО ДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Чоловічий хор „Думка" дав вчора свій перший повний концерт для української публіки, започатковуючи ним окрему кампанію збірки фондів на придбання Українського Народного Дому в Ню Йорку. Концерт відбувся в залі Вашинґтон Ірвінґ Гай Скул та згідно з обіцянкою зачався точно в год. 8-мій ввечорі. В програму концерту, крім короткого заспіву, були: „Широкий луг" Вахнянина, „Гуляли гуляли" Нижанківського-Недільського, „Бурлака" Стеценка, „З окрушків" Нижанківського, „Гей Степами" і „Вис буря" Недільського, „Огні горять" Воробкевича-Людкевича, „Садок Вишневий" Гнатишина, „Кант про страшний суд" Демуцького, „Дума про Почаївську Божу Матір" Леонтовича, „Та болять ручки" Кошиця, „Сонце низенько" Недільського та Гнатишина „Полетівбим на край світу" і „Ой не стій під вікном" — в'язанка українських народних пісень, — присвячена композитором хорові „Думка". Диригував мґр. Л. Крушельницький, на фортепіяні акомпаніював Р. Стецура, а солістами, згідно з програмою виступали: Бучовський, Д-р Ворох, Д-р Граб, Дикайло, Мриглоцький, Раковський та Штогрин. Публіку на концерті, — що виповнила вщерть концертову залю, привітав від імени Комітету Придбання Народного Дому його голова інж. Мирослав Липкалюк, висловивши надію, що — вже недалекий той час, коли нюйоркська громада зможе давати свої імпрези у своєму власному Народному Домі. Коротку промову про значення Народного Дому та про потребу солідного сповнювання щоденних громадських обов'язків для досягнення кінцевої великої мети виголосив Дмитро Галичин, голова Українського Народного Союзу. Концерт пройшов з повним моральним і, здавалося, матеріяльним, — успіхом. Пластуни виконували свою традиційну вже функцію впорядчиків.

СУПЕРЕЧНОСТІ ЩОДО ҐАРАНТІЙ МИРУ НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

АЛІЯНТИ ВІДКИНУЛИ КОМУНІСТИЧНЕ ДОМАГАННЯ ПРАВА БУДУВАТИ АЕРОДРОМИ ПІД ЧАС ПЕРЕМИР'Я

Токіо, 3. грудня. — Аліянтська і комуністична делеґації на мирових переговорах в Панмунджом в Кореї провели вчора день на безуспішних переговорах в справі ґарантій військового перемир'я, бо жадна з них не відступає від своїх домагань. Попереднього дня комуністи видвигнули домагання, щоб вони під час перемир'я мали право будувати на північно-корейській території військові аеродроми, що аліянти з цілою рішучістю відкинули, заявляючи рівночасно, що вони ніколи на це не погодяться. Комуністичне домагання викликало, зглядно збільшило підозріння, що червоні тільки на те й бажають перемир'я, щоб виграти на часі та могти розбудувати свої сили і ліпше приготовити їх до нової аґресії. Майже рівночасно з цими домаганнями червоних на конференції, командант американської далеко-східньої авіяції, ген. Вейленд, повідомив, що комуністи почали інтенсивну акцію, щоб здобути повітряну перевагу в корейській війні та що аліянтська авіяція потребуватиме більше боєвих турбо-літаків, щоб могти унешкідливити ці комуністичні домагання. Червоні представники на конференції обстоюють своє домагання на право будувати нові аеродроми під час перемир'я, мотивуючи це потребами „самооборони". „Ясно, що ми ніколи не погодимося на щось подібне" — заявив голова аліянтської делеґації, — адмірал Тирнер Джой. Аліянти зі свого боку не відступають від домагання, щоби військові сили обох сторін були „заморожені" під час перемир'я. Рівночасно аліянти запропонували червоним для їх „самооборони" деякі важливі стратегічні острови на східному і західному побережжях, — але в заміну за важливе для аліянтів місто Каесонг, що згідно з устійненою вже лінією перемир'я мало б залишитися по комуністичному боці. В теперішній стадії переговорів між аліянтами і комуністами існує засаднича розбіжність думок, бо комуністи домагаються тільки припинення боїв без будьяких дальшох зобов'язань, тоді, коли аліянти ставлять за передумови припинення боїв — „ральну ґарантію", що ворог не використає перемир'я до розбудови своїх сил та до підготовки нової аґресії.

ТАЄМНІ НАРАДИ ЧОТИРЬОХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ В СПРАВІ РОЗЗБРОЄННЯ

Париж. В понеділок мали початися заповіджені минулого тижня таємні наради представників чотирьох великодержав в справі спільного пляну міжнародного роззброєння. Наради відбудуться на підставі прийнятої арабсько-азійської резолюції і в них, крім представників Злучених Держав, Британії, Франції і Совєтського Союзу, візьме участь ще тільки голова ґенеральної Асамблеї, мексиканський представник д-р Люіс Падiлья Нерво. Вже минуло їсуботи відбулися на цю теми вступні наради, на яких устійнено порядок нарад. Д-р Нерво заявив, що ці вступні наради відбулися в „сердечній атмосфері". В офіціяльних нарадах в понеділок мали взяти участь, крім голови Асамблеї: д-р Філіп Джессуп від Злучених Держав, Селсин Ллойд від Британії, Жюль Мош від Франції та Андрей Вишинський від Совєтського Союзу. Завданням їх таємних нарад буде намагання узгіднити західний і східний пляни міжнародного роззброєння та евентуально предложити Генеральній Асамблеї спільний плян. В дипломатичних колах не виявляється багато оптимізму, щодо можливостей успіху цих нарад.

АЛІЯНТИ НЕЗАДОВОЛЕНІ НІМЕЦЬКОЮ ПОВІЛЬНІСТЮ В ПЕРЕГОВОРАХ

Бонн, Німеччина. — Аліянтські представники не скривають свого невдоволення повільністю західно-німецького уряду в переговорах в справі контрактового договору, на підставі якого Західна Німеччина мала б дістати суверенні права, в заміну за її зобов'язання щодо участи в західних оборонних зусиллях. Плян такого договору вже готовий і західні великодержави вже на нього погодились „в принципі". Німці не виявляють жадного ентузіязму зокрема щодо аліянтських застережень в таких справах як декартелізація німецького промислу і т. п. внутрішні справи, як теж відносно статуту і охорони аліянтських військ в Німеччині, контролі безпеки, встановлення мішаних трибуналів та відносно німецьких фінансових зобов'язань щодо вдержання аліянтських військ на німецькій території. Аліянти заповідають, що вони пороблять заходи для обговорення і встановлення цих справ, без огляду на те, чи німці собі того бажають.

ЗМЕНШАТЬ ДОПОМОГИ З ФОНДУ СХ. ЕВРОПИ

Ню Йорк. — Дотації з Фонду Східньої Европи, який створила Фундація Форда, щоб допомогти різнородним організаціям утікачів підсовєтських країн, влаштувати себе відповідно до американських обставин, будуть в майбутності зменшені, а крім цього прийде якась реорганізація цього фонду. Він спочатку був названий „Фонд Вільної Росії", а недавно його назву змінено. За минулий рік видатки з цього фонду досягнули $275,000. Зменшення дотацій зв'язують із зреченням Джорджа Кеннана з посту президента, а Джорджа Фішера з посади директора Фонду. Кажуть, що тільки два проєкти будуть дальше фінансовані, а саме Видавництво ім. Чехова і дослідчий інститут при Колумбійському університеті, очолюваний проф. Филипом Мослі. Дехто каже що Фундація Форда невдоволена надто численними зголошеннями за допомогою а крім того доносами, що творяться нові втікацькі організації для видобуття грошей з фонду Східньої Европи. Щоб провірити, чи організації заслуговують на підтримку, треба переводити допити, а це з'їдає гроші на втримування адміністрації

● **Турецька делеґація,** що вернулась з Кореї, висловлюється дуже скептично щодо можливостей перемир'я в Кореї та до вдержання того перемир'я, якщоб до нього наостанці договорилися.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ БУДУЄ ЗАЛІЗНИЧЕ ПОЛУЧЕННЯ З МОСКВОЮ

Гонґ Конґ. — Тут і на Формозі повідомляють з добре поінформованих джерел, що комуністичний Китай і Совєтський Союз почали тепер будову величезної залізничої системи, яка має получити совєтську центральну Азію з північним і західним Китаєм та створити безпосереднє залізниче сполучення між Москвою і Пейпіном. Згідно з цими повідомленнями, комуно-китайський уряд вже почав підготовку будови цеї залізничої системи, що має опісля зустрітись „в половині дороги" із совєтськими лініями. Розбудова цеї залізничої системи може мати велике господарське значення, але ще більше військове і це головно інтересує сьогодні аліянтів.

КОМУНО-КИТАЙСЬКА ЮРБА ДОМАГАЄТЬСЯ СМЕРТИ КАТОЛИЦЬКИХ МОНАХИНЬ

Гонґ Конґ. — В столиці комуно-китайської провінції — Квантунґ відбувся вчора переданий через радіо „народний суд" над 5 католицькими монахинями з Канади, які вели в Китаю сиротинець та яких тепер комуністи обвинувачують, що вони „вбили" 2,116 китайських дітей. В цьому безглуздому обвинуваченні добачується завершення комуністичної акції проти католицьких місій в Китаю. На „народному суді" виступали теж „свідки", а товпа безупину домагалася смерти для монахинь. — Була теж небезпека, що їх можуть укаменувати вже на „суді". У висліді того суду проголошено „вирок народу", на підставі якого дві монахині покарані п'ять років ув'язненням кожна і три інші мають негайно виїхати з Китаю.

ПОЛК. ШІШЕКЛІ ПЕРЕБРАВ ПОВНУ ВЛАДУ В СИРІЇ

Дамаск. Полк Адееб Шішеклі, шеф штабу армії, який минулого тижня безкровним державним переворотом повалив уряд про-совєтського прем'єра д-ра Давалібі, проголосив вчора відставку теж президента країни Гашема аль-Атассі, та перебрання ним верховної виконавчої влади. Першим кроком полк. Шішкелі після відставки президента було розпущення парляменту та заповідження нових виборів. В повідомленні до народу через урядову радіостанцію в Дамаску полк. Шішеклі твердить, що єдиною метою командуваної ним армії, що перебрала тимчасово владу в країні, є „зберегти конституцію, суверенність та незалежність Сирії."

В СВІТІ

● **Комуно-болгарський уряд вніс до Об'єднаних Націй в Парижі скаргу проти Злучених Держав,** обвинувачуючи х в „підривній роботі проти болгарського уряду та в безпосередньому втручанні у внутрішні болгарські справи" впродовж останніх сімох років.

● **Британський прем'єр Винстон Черчил** мав висловитися взагалі проти спільного аліянтського верховного командування на Північному Атлантику, як йдеться про флоту.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХРЕБЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Впродовж місяця грудня 474 відділи Українського Народного Союзу в Злучених Державах і в Канаді відбудуть свої річні збори, перевірять свою дотеперішню діяльність, намітять пляни на майбутнє та виберуть найкращих з-поміж себе, щоб цею працею керували і за неї відповідали. Так постановляє статут Українського Народного Союзу.

Річні збори одного чи другого товариства або організації не є нічим надзвичайним. Вони дуже часто відбуваються після втертого шаблону, тим більше в таких товариствах, як відділи Українського Народного Союзу, багато з яких вже відсвяткували свої „срібні" а то й „золоті" ювилеї—25 чи 50-річчя свого існування. Проте, сумарично ці відділи і їхні річні збори переходять далеко звичайний шаблон і справді творять те, що можна б оправдано вважати хребтом нашої американсько-української спільноти в усіх її проявах і аспектах.

Український Народний Союз, як згадано, мав з днем 1-го грудня ц.р. всіх 474 відділи, що розсіяні в 284 місцевостях, від північних прерій Канади по Мексиканську затоку і від побережжя Атлантійського до побережжя Тихого океанів. Ці відділи об'єднували разом з днем 1-го листопада вже 65,062 члени, спільне майно яких в головній Союзовій касі виносили в тому ж часі разом 12,812,861.58 долярів. Крім того, ці відділи розпоряджують ще мільйоновим своїм власним відділовим майном в готівці, реальностях та інших вартостях. Вже тільки ці самі факти давали б відділам УНСоюзу право вважатися головним фактором в нашому американсько-українському житті.

Проте, це право базується не тільки на кількості членів і сумі майна, але й на якості тих членів та їх організації. Сам Український Народний Союз в своїй організаційній та ідейній побудові має місце для кожного громадянина, без різниці його походження і стану та релігійних вірувань і політичних переконань—за виїмком комуністів. УНСоюз не тільки має місце для кожного американського українця, але він потрапив створити синтезу їхніх ідей та об'єднати їх в змаганні до одної мети. Таким чином УНСоюз став справді універсальною організацією американських українців і тільки від його членів та від їх праці і поведінки залежить, щоб він такою організацією був.

Пригадуємо це власне напередодні річних зборів у відділах УНСоюзу. Статут УНСоюзу дає рямки для таких зборів, але члени відділів повинні заповнити ці рямки відповідним змістом. **Звичайно, добро УНСоюзу повинно тут бути на першому пляні *і під цим кутом повинні проходити наради.* Насамперед важ**ливо, щоби всі члени місцевих відділів, давні і новоприбулі, уважно слідкували за проголошеннями тих зборів і обов'язково взяли в них участь. На порядку нарад, крім звітів з минулорічної праці та плянів на майбутнє, обов'язково повинні бути загально-громадські справи—місцеві Об'єднані Комітети, участь в усіх патріотичних і культурних імпрезах, проблеми молоді і виховання та все те, що може інтересувати громаду, як цілість.

В короткій статті ми не маємо можности назвати всіх тих організаційних і громадських справ, що повинні бути обговорені та вирішені на річних зборах відділів УНСоюзу. Всі відділи повинні обміркувати всі способи і засоби, щоби об'єднати в своїх рядах ввесь місцевий український загал, так з-поміж давніх і нових іміґрантів, як і з місцевої генерації. Треба докласти всіх зусиль, щоби організаційно охопити молодь. Треба подбати про постійне роз'яснювання цілей і завдань УНСоюзу, бо вони власне мають найбільш притягаючу силу. Треба перевірити, чи ці ідеї і завдання були здійснювані. Треба перевірити, чи були здійснені всі вказівки та вимоги Головного Уряду, бо вони були подиктовані добром організації. Треба обміркувати місцеві і загальні національні справи, зокрема треба перевірити чи були виконані всі моральні зобов'язання відділів і їх членів відносно національного датку на Народний Фонд УККомітету та членські вкладки до ЗУАДКомітету. Цих „треба" є дуже багато і від їх схоплення та вирішення залежить чи цей наш громадський хребет, яким є відділи Українського Народного Союзу буде такий простий і міцний, як він був впродовж вже більше ніж півсторіччя нашої історії та як цього вимагає тепер добро нашої спільноти.

Американські труднощі в Европі

В Дорадчій Асамблеї Европейської Ради 28 листопада британський секретар внутрішніх справ сер Дейвид Маквелл — Файф заявив, що Британія цілком виключає свою участь у плянованій федерації европейських держав, хоча обіцяє співпрацю з такою федерацією. Того самого дня британський секретар закордонних справ Ентоні Іден на конференції Ради Північно-Атлантійського Пакту в Римі заявив, що британські військові формації не вступлять до спільної европейської армії, хоч може ще прийти до якоїсь форми порозуміння.

Це сталося після того, як Злучені Держави вклали велетенську працю для створення Північно-Атлантійського союзу, підготованого наперед Пляном Маршала, на підставі якого европейські держави дістали до кінця червня ц. р. 12.6 більйонів долярів на фінансову відбудову, а крім того в теперішнім американськім бюджеті встановлено шість більйонів долярів на військову допомогу і один більйон на економічну.

Не зважаючи на таке становище Британії, Рада П. А. Пакту швидко згодилася на заяву генерала Двайта Д. Айзенгавера, верховного командувача спільної західно - европейської армії, що треба приспішити повну організацію цієї армії і завершити її в 1954 році. Представники держав з П. А. Пакту навіть згодилися на організування цілої сотні дивізій, доводячи можливість осягнення цієї цілі тим, що коли ген. Айзенгавер обняв команду дев'ять місяців тому, спільна армія охоплювала тільки сім дивізій, а тепер вона вже втроє більша. Очевидно, що европейські держави не закривали своїх сподівань, що Америка сфінансує цю організацію, кошти якої до 1954 року мали б досягнути 15-20 більйонів, крім цьогорічних шістьох більйонів долярів.

На нарадах у Страсбурґу попереднього тижня брали участь американські сенатори і вони одверто виявили своє обурення малим поступом, зробленим европейськими націями в напрямі створення европейської федерації. На тайних нарадах в Римі, наскільки стало відоме, міністри країн П. А. Пакту заявили, що обіцяна сильна армія із сподіваних 40 дивізій, була плянована генералами, які не завжди рахуються з фінансовими труднощами і тому досі европейська армія не могла бути поставлена на обіцяній висоті. Крім того раз-у-раз має турботи в наслідок девальвації своєї валюти, а це загалом припізнює організацію оборони. Тепер ще вийшла на денне світло непередбачена сепарація Англії від континентальної европейської оборонної програми.

Не зважаючи на те все, в Римі створено тимчасовий Комітет Ради з трьох членів для наладнання фінансових труднощів, а на чолі цього комітету поставлено американця В. Аверела Гаримана, який перебував в Европі як директор американської Аґенції Взаємної Допомоги для розділення отих шести більйонів, що їх ухвалив був Конґрес.

Ще перед скликанням до Риму міністрів країн П. А. Пакту появилися були вісті, що Америка мусить основно змінити свою політику у відношенні до Европи. Очевидно, що ці вісті походили від людей, які знали про неуспіхи, що тепер виявилися в Страсбурґу та в Римі. Мабуть ці самі люди спонукують деяких мислителів до застанови, куди тепер Америці йти і який шлях плянувати на майбутнє. Ця справа починає вже ставити руба перед американською громадськістю засадниче питання: як можна перемогти ворога, який при допомозі нової ідеї, тобто комунізму, в такій формі, як він діє тепер, опанував і поневолив половину світу?

Досвідчені минулими подіями европейські державні мужі глядять на цю справу зовсім практично, перед ними стоять проблема: як скинути похід комуністичної Росії, до того часу, поки щось станеться в її нутрі і вона сама згорить в полум'ї пожежі, якою хоче спалити теперішній світ?

Америка з своїм моральним ідеалізмом, який европейці називають часто дитячою наївністю, підносить думку, яку кинув Авраам Линколн, що світ не може бути на половину вільний, і на половину поневолений, та що одна з тих систем мусить загинути. Навчена досвідом із своєї Громадянської Війни, Америка вірить, що ідея вільної половини світу мусить перемогти. Виринає тільки питання: яких засобів треба вживати, щоб довести до перемоги вільного світу?

Роман Завадович

Нема на що чекати

До свята св. Миколая й Різдва вже зовсім недалеко, і батьки подумають про подарунки для своїх дітей. Наші мешкання та імпрезові залі сповняться гамором щирої радости, коли діти розглядатимуть подарунки, оті возики, коники й лялі, залізниці й автомобілі, а може... пістолі й рушниці. Слава Богу, є в чім вибирати, крамниці з іграшками аж випинаються від надміру товарів—лиш заходь і вибирай! І не диво, дитині без іграшок годі бути—і на іграшки, які, все одно, завтра будуть поламані, сьогодні будуть витрачені великі гроші.

Але, може буде й так, що якийсь батько зайде й до книгарні та спитає про дитячу чи юнацьку літературу українською мовою. Що він зможе вибрати з нових видань і що йому зможе запропонувати книгар? Скільки тим знайдеться передруків творів добрих письменників старшої генерації? Де ті видання з хорошими кольоровими ілюстраціями, до яких завжди і всюди простягаються руки дітей всього світу? Все, що той батько зможе купити своїм дітям—це кілька тонісіньких книжечок в-ва „Євшан-Зілля" в Торонті, 2 п'єски в-ва „Мій Приятель" у Вініпеґу та стільки ж старших передруків творів Чайковського, Кащенка чи народних казок. Все це мало б свідчити про піклування свідомої своїх цілей нашої еміґрантської спільности духовим, моральним та інтелектуальним розвитком дітей. Чи клопітлива проблема, перед якою стане той батько і той книгар—не трагічна проблема всієї української громади на еміґрації, чи не доказ, що ми занадто далеко зайшли в легковаженні того, що для нас повинно і мусить мати першорядне й основне значення? І це доводиться стверджувати в час, коли направду не так дуже зле, щоб не можна було створити й дати дитині в руки дитячої книжки, яка—як не один раз підкреслювано—є сонцем і повітрям для її розуму й серця. Доводиться ще раз і ще раз пригадувати голос найкращих педагогів, які вчили: пам'ятайте, що в основу виховання треба поставити слово! Чи направду ми так швидко забули, яку велику і величну творчу ролю призначили слову світичі нашої літератури: Шевченко, Франко, Леся Українка, Олесь та інші майстри пера? Колись, в темну ніч національної неволі, досить було одного збірника українських народних пісень, зібраних Максимовичем, щоб вони запалили полум'ям патріотичного почуття серця сотень несвідомих земляків і поставили їх на вірну службу рідному народові. То було колись, коли кожний успіх треба було здобувати найбільшим зусиллям і платити за нього найвищою ціною. Тепер не хочеться вірити, що наша еміґрантська суспільність могла б з легким серцем лишити своїх дітей без того рішального виховного чинника, яким є помистецьки мовно оформлена і наснажена ідейним змістом книжка. Не хочеться вірити, бо цього не можна погодити з цілями, які визначила собі українська еміґрація поза межами розіп'ятого на хресті Рідного Краю. Адже ми тому виносили наших дітей з дантівського пожару всесвітньої війни і повезли їх у далекий світ, щоб передати їм найкращі думи нашого серця, наші ідеї і заповіти наших предків. Діти—це не якийсь додаток до нас, це те, для чого живемо й працюємо і за що ми відповідальні перед Богом і перед народом. У їх серця ми маємо влити найвищі істини, виховати їх на справжніх людей, зберегти їх перед чадом морального зіпсуття, що зморою налягає на ввесь світ. Діти— завтрашній день, і тому ніяка жертва для них не замала! Христос брав дітей на руки, голубив їх і говорив, що хто зробить щонебудь доброго для них, буде рівнозначне з заслугою перед самим Христом.

Годі з року на рік звалювати вину за нашу невважливість до духових потреб дітей на тимчасовість та на важкі умовини еміґраційного життя. Що воно не легке, це правда, але ми таки вростаємо в ґрунт і влаштовуємо своє життя. Ощадність — добра прикмета, але в застосуванні до найконечніших видатків вона вироджується в шкідливу скупість або ще щось гірше. Ощаджувати на духовому рості дітей, відмовити їм кілька хвилин того інтелектуального раювання, яке дає юному читачеві добра лектура, лишити їх поза засягом впливу чарівного творчого слова—це те саме, що заступити їм сонце і вкинути їх до холодного задушливого льоху. І тому, як би не було, настала остання година, щоб ми серйозно поклопотались долею і майбутнім наших дітей, щоб ми не заподіяли їм непрощенної кривди. Є в нас дитячі клюби, літні відпочинкові оселі, недільні та щоденні школи, садки, але всі ці установи, а разом з ними батьки вдома не могтимуть виконувати свого завдання без відповідних літературних матеріялів. Для цього мусимо мати розвинену й добре поставлену дитячу й юнацьку пресу—журнали й публікації. Вони дадуть матеріяли не тільки для тихого, але й для голосного читання. Друковане слово легко стає живим словом, що в мистецькому виконанні захоплює й поривае з естради дитячу авдиторію. Крім культурно-мистецьких імпрез і дитячого театру, на послугу дітям ми повинні поставити також радіо, організуючи відповідні радіопрограми, що прегарно можуть доповнятись з творчою ролею друкованого слова і мають більші можливості проникнути в масу та донести туди світло й тепло справжньої поезії. Натомість, на нашу думку, не треба класти головного натиску на ролю дитячої бібліотеки, яка спиняє розпродаж книжкових видань і поширення їх по домах. Без сумніву, вона повинна бути, але їй варто б надати більш музейно-архівного характеру для переховування і збереження публікацій, що

(Докінчення на стор. 3-тій).

В.П-ко.

Що з Капелею Бандуристів?

На цю тему можна писати дуже коротко. Капелю кожен чув і кожен знає. Знає, що всякий виступ Капелі це — найкраща атестація України перед чужинцями, що це — висока насолода для українського суспільства, що це—євшан-зілля і для тих, що українцями вже ледве-ледве себе почувають.

Знає також кожен, що за короткий час свого перебування на американському терені, Капеля заявилася і виступила в імені України там, де доступитися зовсім не легка річ. Маємо на увазі виступ Капелі перед сенаторами та конґресменами найвищих законодатних палат ЗДА; перед парляментом і урядом Канади і на святі урядової партії Канади, із відомим виступом прем'єр-міністра Сан-Лорана.

Про тріюмфальну подорож Капелі взагалі по Америці й Канаді — не говоримо.

І ось ця Капеля, цей ідеальний інструмент нашої пропаганди, що день-денно може привертати сотні й тисячі сердець для укр. справи, — мовчить!

Уже давно розпочався осінньо-зимовий концертовий сезон, а з Дітройту — ні вітру ні хвилі...

В чім же річ?

Передо мною досить докладний лист одного з членів Капелі, як видно з листа, Капеля внутрішньо - духово здорова, вона свідома своєї можливої ролі і значення, вона по старому патріотична і готова працювати, але... заплуталась...

Заплутувалась у технічно-фінансових справах, яких, властиво, провадити не вміє, які не її фах, а помочі — нізвідки нема.

„За порадою патріотів-українців Канади — пише мій кореспондент, — ми взялись за побудову „Допомогового Фонду", на кошти якого можна буде придбати власний автобус (укр. фірма пускає його з великою знижкою), обновити концертові строї, які на американські умови занадто бідно виглядають та підготувати новий репертуар. Розіслані були до всіх провідних укр. організацій і газет заклики, з проханням підтримати ініціятиву Канади та змобілізувати увагу укр. громадянства на потребі створення такого фонду. Але..."

Звичайне — „але"!...

І ось кінчається осінь, наближаються Різдвяні Свята — величезна можливість для концертів, для тисячних виступів у блискучих залях, для тріюмфу укр. пісні, а з нею й укр. справи в цей воістину історичний момент, а Капеля... буде сидіти в Дітройті, а заслужені артисти - патріоти будуть підмітати фордовські майстерні.

Через що?

Через відсутність „бусу", яких в Америці повно, через брак двох десятків шараварів та кількох тисяч „Фонду" для забезпечення подорожі.

І ось тут укр. громадянству Америки треба справді подумати: як допомогти Капелі, — властиво, не Капелі, а нашій укр. справі, — як урухомити Капелю?

Відомо, що існують у ЗДА так звані економічні порадні. Опинилася якась фабрика чи підприємство в трудних обставинах, не йде як слід справа, — тоді кличуть з тих порадень видатних економістів-знавців і вони, як лікарі, оглядають „хворого", ставлять „діягнозу" — (хиби в продукції, в розпинці, товару, в рекламі) — і приписують „ліки". Так не одно підприємство, що стояло на краю банкротства, врятувалось, стало жити й навіть процвітати.

Ось те саме спробуємо ми зробити і нашій Капелі.

Треба, щоб якась наша чільна укр. установа, напр., Конґресовий Комітет, зацікавилась справою та вислала до Капелі двох-трьох практичних громадських діячів, що добре знають американський терен і обставини. Нехай вони ближче поінформуються у Капелі про її сьогоднішні обставини, наміри, пляни і труднощі та порадяться. А ми певні, що якийсь вихід знайдеться.

Знайдеться і автобус під якусь гарантію, на догідні сплати, знайдеться й матерія для шараварів та може... й пара меценатів.

Звичайно, не обійдеться без моральної та матеріяльної піддержки нашого широкого громадянства. Але на громадянство нарікати не доводиться: воно вже не раз показало, коли треба, приклад високої дисциплінованости, жертвенности та доброго розуміння національного обов'язку.

Нині, перед кінцем року, відбувається посиленна акція сплати Національного Датку до Народного Фонду. Коли б ця акція стала спонтанною, масовою, то, треба думати, і Народний Фонд міг би уділити якусь частку на цю важливу національну потребу.

В усякому разі справа заслуговує уваги, бо вона може дати в найкоротшому часі безпосередній і визначний політичний ефект.

Ор. Чорногірський.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТИН

2

Справа розстрілу польських старшин в ліску під Катином стала вже відомою в цілому культурному світі. Нічого не помогли зусилля москалів скинути вину за цей нечуваний злочин на німців. Їм тільки вдалося не допустити до того, щоб ця справа була обговорювана на процесі в Нюренберґу. Всі вже докладно знають, хто був дійсним спричинником цього злочину. Цю справу обговорюють навіть в Американському Сенаті.

Свого часу почали були також писати про „Українські Катини", але при цім подавано не зовсім влучні порівняння з „Польським Катином". Хтось писав навіть про „Український Катин — в Надвірній і т. п. Воно правда, що в Україні є дуже багато місць, де в братніх могилах поховані тисячі, а то й десятки тисяч замордованих в московських (а частинно й німецьких) катівнях українців. У Вінниці, Києві та багатьох інших місцях є цих українських жертв московського насилля навіть значно більше, як замордованих польських старшин під Катином. Також на просторі цілої корінної Польщі є багато могил, в яких спочивають поляки в більшості жертви німецького ґестапо. Але й цих могил не можна порівнювати з Катином. Катин, що став гробом полонених польських старшин, лежить поза межами Польщі. В цім випадку був пополнений злочин виключно над безборонними полоненими старшинами, які в більшості здалися в московський полон добровільно, це грубе порушення Женевської Конвенції, яка докладно унормовує, як слід поводитися з полоненими, а це зокрема з старшинами.

В часи українських визвольних змагань стався також подібний злочин над полоненими українськими старшинами, що його можна порівняти з Катином. Цих однак українських старшин не поховано в одній могилі та в одному місці, як польських під Катином, але суд над ними виконано також в одному місці, тобто в ВЧК в Москві а всі, що їх судили перебували в одному таборі, а це Кожухові під Москвою. Про цей однак наш Катин не написав ніхто, за винятком хіба брошури пор. Герасимовича, (чи Герасимчука) про Кожухів. Причина того можливо є й та, що лишилися дуже мало живих свідків цього московського злочину.

Кожухів під Москвою був пересильним табором, до якого звозили всіх захоплених старшин Українських Армій, що їх москалі зразу не розстріляли. Більшість була таких, що їх захопили тяжко пораненими або безпритомними в лічницях. Війна була дуже жорстока, бо москалі ніяк не респектували постанов Женевської Конвенції, а тому з української сторони ніхто не хотів здатися в полон червоним, чи іншим москалям, хоча самі українські вояки точно додержувалися міжнародного права та згідно з ним поводилися з полоненими червоними та білими москалями. Тому і цю обставину треба не забути поставити перед очі тим, хто досліджує московські злочини, (які мають своє продовження в убивстві полонених аліянтських вояків в Кореї), — а в тім числі і Конґресовій Комісії Американського Сенату.

Я належав також до тих українських старшин, що під час Першого Зимового Походу, поранений і хворий на тиф, в цілком непритомному стані, дістався в руки білих москалів-денікінців. Подібно, як і червоні, вони хотіли застрелити мене на місці, як „тютюнівця". До цього однак не допустили старшини УГА, яка була тоді у вимушеному обставинами „союзі" з Армією Денікіна, чи то вже Вранґеля. (Між ними був лікар УСС Гаванський). Від вранґелівців я дістався в руки червоних, в час, коли УГА здесяткована тифом опинилася в такому ж вимушеному „союзі" з червоними москалями. (Тоді москалі повели були проти українських вояків, перший раз в історії воєн, бактеріологічну війну. Зародки тифу та інших пошестей вцеплювали українським воякам полонені московські лікарі, яких згідно з Женевською Конвенцією залишено в службі Червоного Хреста, про що цинічним способом признається в своїх споминах один колишній московський лікар з Армії Денікіна. Окрім того вживали вони й іншого способу. Їхні аґенти розкидали між українськими вояками коробки від сірників наповнені вошами - розсадниками плямистого тифу).

На деякий час я опинився був під строгим доглядом, як „тютюновець" в Коші УСС (в Бершаді та околичних селах). Згодом перевезли мене до Києва, як і більшість старшин, що їм не дали приділу в галицьких бриґадах. Три корпуси У. Г. А. були переформовані на три червоні галицькі бриґади, їх кинено на протипольський фронт. Коли ж на цьому фронті з'явилася Армія УНР під проводом Симона Петлюри, то ці бриґади перейшли на її сторону. Тих, кому не вдалося перейти на другий бік, разом з іншими, москалі або вимордували на місці, або вивезли, через Київ, в Кожухів під Москвою — „в розпорядження ВЧК в Москві". Туди повезли всіх нас, які перебували в Києві та інших місцях. Везли нас кораблями по Дніпрі. Дорога до Москви тривала 9 днів, нас морили голодом, бо тільки кожного третього дня давали по шматку чорного хліба та трохи сирих крупів.

Поки ми прибули до Кожухова, через цей пересильний табір перейшло вже коло 8,800 старшин Українських Армій та деяке число українців, що їх було втягнено до московських білих армій, а головно з Армії Колчака, в складі якої були також деякі Українські Частини. З цієї саме Армії я застав у Кожухові 7-х генералів, які розмовляли між собою по-українськи та всюди реєстрували себе українцями. Два з них носили довжелезні козацькі вуси. Це число збільшено тепер ще новими понад 800 старшинами, урядовцями, підстаршинами і вояками УГА. (Було тут також декілька жінок, навіть з дітьми, яких вивезено разом з чоловіками). Між іншим було тут також 38 жидів, в більшості старшин, — членів УГА. Попали сюди разом з іншими, хоча двоє з них були вже на постах політруків ЧУГА. Так число полонених українських старшин і вояків, що перейшли через цей табір, дійшло було тоді до 9,000 осіб ВЧК вела для українців-вояків окрему картотеку та окремі числа. Примiром, моє число було УК 8881/сеп. „УК" — означало очевидно „українці" а „сеп" — „сепаратизм". На допити викликали до Москви ще під прізвищами — аж до засудів, після яких кожний був уже тільки числом, коли його зразу не зліквідовано.

(Продовження буде).

ВІД ВАШОГО ЗГОЛОШЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ ЗАЛЕЖИТЬ ПОЯВА НОВОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ТИЖНЕВИКА „СВОБОДИ". ВИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

ГОЛОС В'ЯЗНІВ СССР

ДОБРУС У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

Перший організаційний з'їзд ДОБРУС'у у Великобританії відбувся в Братфорді 27-28 жовтня ц. р. з участю 125 осіб. На з'їзді обрано Управу ДОБРУС'у в складі п'яти осіб і двох кандидатів: голова — Ф. Коваленко, заступник голови — М. Вербицький, члени Управи — Раєвський, Бондар, Дяченко. Кандидати — Селігар, Полуян. Контрольна Комісія — Дмитренко, Тищенко, Мироненко; кандидати — Крель, Котко. На з'їзді заслухано доповідь інж. Дмитренка на тему: „Завдання колишніх репресованих і переслідуваних українців совєтською владою у визвольній боротьбі українського народу". З'їзд одноголосно прийняв і опублікував „ДЕКЛАРАЦІЮ ПРОТЕСТУ в обороні прав України та її народу". В цій ДЕКЛАРАЦІЇ українці Великобританії, колишні репресовані большевицькою владою, люди випробувані й загартовані кров'ю і потом, холодом і тачкою, тюремними ґратами Лук'янівки, Холодної Гори, Бутирки, Луб'янки й Крестів, багнетами й палицями конвою, колишні в'язні большевицьких тюрем і концтаборів заявили на повний голос рішучий протест проти червоного і білого російського імперіялізму.

„Російський імперіялізм — це продукт 500-річної історії безперервних, ненаситних, підступних підбоїв сусідніх народів московськими царями, петербурзькими імператорами та кремлівськими большевиками. Маскуючись обороною православія, захистом слов'янства й іншими фальшивими гаслами, Російська імперія з одної шостої частини земної кулі зробила найбільшу та найдеспотичнішу в'язницю народів. Під брехливо підступними гаслами комуністичної доктрини той же самий, спадковий, перемальований на-червоно імперіялізм сьогодні поширив цю в'язницю народів, мабуть, до одної четвертої земної кулі та прагне поневолити цілий світ. Завжди і скрізь російський імперіялізм приносив з собою національне поневолення, безоглядну русифікацію, уніфікацію й ожебрачення підбитих країн. Ця потворна імперія завжди існувала лише за допомогою централізму, деспотії та поліційного терору. Московські большевики лише удосконалили цю спадщину тотальною централізацією, тотальним політичним терором, тотальним економічним грабунком і тотальною брехнею, за якою це пекло на землі зветься сталінським раєм „гдє так вольно дишет человєк" ...

... З почуттям великого обурення й рішучого категоричного протесту ми сприйняли вістки про спробу недобитків російських білих імперіялістів на чолі з політичним банкрутом і політичним трупом Керенським, — під фальшиво-демократичною вивіскою та під опікою приватного американського комітету, — відтягти історію на третину сторіччя назад та перемалювати московські ярма на шиях поневолених народів, просто таки на шиях, навіть не скидаючи його (ярма) з шиї.

Ми, недостріляні в'язні сталінських концентраків, ми, розкуркулені селяни України, що нас з жінками й дітьми зимою викидали з хат і вивозили у сніги далекої півночі „необ'ятной родіни своєй" господарі цієї „родіни", — московські, рязанські, тульські, ярославські й усі інші „двадцятип'ятитисячники", — забороняємо Керенському та його СОНР-ові виступати з фальшивою формулою „Народів Росії". Бо поневолені московсько - большевицьким імперіялізмом народи не є „Народами Росії", а є українським, білоруським, литовським й усіма іншими народами, що входять як союзні республіки до складу так званого СССР. Бо це — сила права, якого не вільно легковажити і яке правом сили московські імперіялісти звели нанівець, а Керенський з СОНР-ом намагається узурпувати. Бо всі ці народи ніколи не давали й не дадуть права ніяким СОНР-ам і ніяким приватним американським комітетам, узаконювати фактично існуючий стан найбільшої у всесвітній історії кривди, прикритої найоблуднішою брехнею. Бо український нарід був, є і буде окремим народом, зі своєю більш як 1000-річною, правда, трагічною, історією, з своєю відрубною, самобутньою культурою, мовою та звичаями. І коли УССР московський большевизм перетворив на фікцію, коли уряд у Києві є експозитурою Москви, а представник УССР — аґентом Кремлю в Об'єднаних Націях, то 40-мільйоновий український нарід не є фікцією; він боровся, бореться і боротиметься за свою національну незалежність; він жив, живе і житиме суцільним масивом на власному етнографічному терені, рясно политому кров'ю усіх попередніх і сучасних поколінь. Ніяка сила не вирве його з власного ґрунту, бо це не маленька нація як Чечено Інгушетія, кримські татари або калмики, яких кремлівські „прєобразоватєлі прірод" додумалися винищити на місці або вивезти на Сибір.

Український нарід і всі інші поневолені Москвою народи боролися, борються і боротимуться всіма засобами за перетворення московської фікції в реальну дійсність, себто — за розвал в'язниці народів — СССР і відбудови на її руїнах своїх самостійних держав, без колоніяльного грабунку Москви, що ховається під формулою „братской помощі велікава русскава народа".

Різні автономії та самовизначення — етапи давно перейдені, до яких ніхто не повертатиметься і якими ви нікого не обдурите.

Усі балачки про плебісцит ми з обуренням відкидаємо в засаді, як образу нашої національної гідности, як знущання над гекатомбами жертв, що їх український нарід склав у боротьбі з ненажерною Москвою протягом століть: до Петра 1-го, під час царювання цього ката України, замучених усіми іншими царями та царицями у північних каторгах, розстріляних ленінсько-московською навалою під час визвольних змагань, жертв голоду 1921-1922—років,—основною причиною якого була не тільки й не стільки посуха, як попередній безоглядний грабунок „продразвьорсткі" і вивіз до Московщини всіх запасів збіжжя з України, розстріляних, вивезених і замучених під час суцільної колективізації, жертв заздалегідь розрахованого й штучно — вдумайтесь у ці слова!—штучно утвореного московським кремлем за допомогою московських „двадцятип'ятитисячників" другого страшного голоду 1932-33 років та всіх дальших величезних жертв, що їх Україна склала у нерівній боротьбі з сталінсько - московською опричниною і складає досьогодні в процесі боротьби Української Повстанської Армії, чисток та інш.

Ми категорично протестуємо проти спроб безвідповідальних приватних американських комітетів і так званого СОНР-у творити нові потворні фікції, що своїм цинізмом перевершують сталінські, — утворювати фіктивну репрезентацію 40-мільйонового українського народу десятком підставних „українців", що за юдин гріш ладні виконувати каїнову роботу квіслінгів, маріонеток приватних комітетів, статистів у цій імперіялістично балаганній комедії знаного ще з 1917 року Керенського, що, як відомо, простеливши шлях большевикам, ганебно втік на захід.

Коли український нарід конає у невимовно-тяжкій московсько-комуністичній неволі, коли він позбавлений можливости обстоювати свої права, — єдиним законним репрезентантом усієї Соборної України є Екзильний Уряд Української Народньої Республіки, якого невільно обминати, іґнорувати й підмінювати фікціями з приватних підставних осіб, щоб український нарід і українські землі знову перетворювати у розмінну монету й різати живе тіло одного народу на більші й менші шматки, залежно від величини того чи того хижака.

Українська проблема — це не внутрішнє російське, польське чи інше питання, це навіть не европейське питання, а питання міжнароднє. Бо коли людство прагне справжнього миру й свободи, то воно не може осягнути мети, доки існують суцільні концентраки під назвою ССС та „народніх демократій" — форма, за якою ховається короткий переходовий етап перед включенням до тієї ж самої московської тюрми народів...

... Український нарід і всі інші поневолені народи проти будь-якої федерації з Росією. Це — не зла воля і не наша вина. Ми маємо аж занадто багато гіркого досвіду. Ми чули про колоніяльні країни та про інші імперіялізми. Але ми не чули, щоб любов до своєї батьківщини вважалася за державний злочин і щоб від колоніяльного населення вимагалося любити поневолювача, хвалити поневолювача та дякувати поневолювачеві за нелюдяні жорстокості й нелюдяний грабунок...

Чорна примара російського імперіялізму мусить зникнути раз назавжди!

Ми не хочемо ворогувати з російським народом, але не хочемо і не потребуємо його опіки над собою. Ми не маємо сантиментів до російського народу, скільки він був і є мотором російського і російсько-комуністичного імперіялізму. Добросусідські стосунки майбутньої Вільної України з російським народом залежатимуть від останнього. Ми щиро бажаємо російському народові справжньої свободи, яку він зможе осягти лише тоді, коли свої сили й енергію спрямує не на підбій та уярмлення сусідніх народів, не на фантастичний підбій усього світу, а на мирну продуктивну працю та на піднесення добробуту, власної культури, на вростання у власні етнографічні терени.

Український та інші поневолені Москвою народи боротимуться всіма засобами з усіма ворогами своєї незалежности до цілковитої перемоги й відновлення своїх, Незалежних Демократичних Держав.

Геть руки від України!

Геть руки від усіх поневолених російським комуно - імперіялізмом народів!

Геть російський імперіялізм усіх кольорів!

Хай живе Вільна Демократична Соборна Українська Народня Республіка!

Хай живуть Вільні Демократичні Держави Народів, поневолених сьогодні комуністичною Москвою!

(„Укр. Вісті.")

Нема на що чекати

(Закінчення зі сторони 2)

виходять у малих накладах, в дитячих руках, як звичайно, хутко нищаться і за короткий час безслідно зникають з книгарського ринку. Це дуже утруднює працю виховних установ. Натомість треба пропагувати закладання дитячих домашніх бібліотек, масовість в поширенні дитячої книжки і тим самим наладнання можливостей безпосереднього повсякчасного контакту читача з книжкою. Тільки такі заходи вможливили б видавництвам їх працю бодай без дефіцитів.

Питання про наладнання потрібних організаційних форм для всієї того роду роботи не має нас чого лякати. Є в нас прекрасні педагоги, є і ще можуть бути потрібні „низові" установи на місцях. Треба тільки актуалізувати загал батьків, які в нових умовах життя якось не завжди вміють найти рівновагу між матеріяльними та моральними вартостями і, поруч „проблеми дітей" створюють у причиновому зв'язку з нею ще й другу неприємну проблему, „проблему батьків". Такому „незрівноваженому" батькові більшої турботи завдає невиплачений холодільник, ніж те, що дитина забула українську азбуку. Не закінчивши виплати паями того чи іншого мебля, він легковажно так довго відкладає на бік думку про передплату журналика для дитини, доки вона взагалі не затратить охоти той журналик читати. Ясно(що без успішної розв'язки „проблеми батьків" не може бути мови про успіхи в „проблемі дітей".

Велику допомогу в виховній праці установ і родин можна мати від об'єднання мистців, що віддали свій талант на службу дітям. Це Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Громадянство знає його не тільки з творчих плянів, але і з конкретних вислідів роботи. Коли б батьки не пропустили мимо вух його заклику створити видавничий фонд дитячої й юнацької літератури, якби були масовою передплатою підтримали його видавництво „Євшан-Зілля", не було б сьогоднішньої видавничої кризи. В редакційнім архіві ОПДЛ спочиває в рукописах чимало цінних творів для дітей, при ОПДЛ існує редакційна колегія для складання готових програм для літературно-виховних авдицій—все чекає, бо мусить чекати, бо йому не створено можливостей увійти в дію. Наше громадянство мусить прийняти це до уваги, воно вже не має на що чекати, бо кожний день чекання погіршує фатально справу. Адже ще ніякі діти самі себе не виховали, і ні одна, хоча б і найліпша мати, не дала своїй дитині зразкового виховання, не включившись у збірну виховну акцію в загальногромадському пляні, проваджену доцільно й постійно, спрямовану на щоденне й безперебійне просвітлювання духовости молодої ґенерації благородними моральними впливами.

Які ж тоді завдання перед нами? На нашу скромну думку, всі установи, які мають якенебудь відношення до виховання, повинні провести негайно освідомну працю серед батьків і решти громадянства для створення видавничого фонду дитячої літератури, про який уже кілька років нагадує при всяких нагодах ОПДЛ. Навіть дрібні, але масові пожертви можуть створити поважний фонд, що зрушить з застою видавничу справу. Сама молодь може підтримати збіркову акцію своїми імпрезами. Другим обов'язком виховних установ і громадянства уважаю нав'язати близький контакт з видавництвом, в першу чергу з ОПДЛ для обміну думками і робочими плянами. Бодай у більших осередках, де скупчується наша еміграція, треба урухомити радіопрограми для дітей і молоді при матеріяльній підтримці громадянства, а навіть і на тих самих основах, на яких існують іншого роду радіовисилання українською мовою. Відомо, що голос радіо проникає навіть у найглухіші кутки, де нема місця ні для книжки, ні для часопису. В цьому його безумовна перевага над іншими засобами громадського впливу. Грошових витрат нема чого боятись, бо коли справу поставити на громадській площині, то це буде для окремої людини мінімальний видаток. Новоприбулі еміґранти пам'ятають, як перед війною купували собі право слухати радіоавдиції, вплачуючи щомісячно невеликі суми до каси радіостанції. Чи ж не можна тепер на такий самий зразом запевнити своїм дітям слухання зразкових літературних і популярно - наукових виховних програм, що були б доповненням до родинного, громадського, шкільного й релігійного виховання? В Шікаґо вже півроку надаються такі радіоавдиції для дітей кожного тижня по півгодини або й 45 хвилин в рамах Нової Української Програми, і це доказує, що такий почин може витримати життєву пробу.

Така рівнобіжна видавнича й радіофонічна акція в поєднанні з організацією шкільного навчання і позашкільних курсів дасть нашій молоді нормальну духову поживу, необхідну для нормального морального й інтелектуального росту. Ці вимоги диктує нам життєва необхідність, і ми мусимо нелукаво вийти їй назустріч, відклавши тимчасово на бік усі другорядні справи, бо йдеться про справу першорядної ваги, про рятунок і майбутнє дітей, про забезпечення їх моральною зброєю, без якої вони не видержать життєвої проби і не принесуть користи ані країні свого нового поселення, ані країні свого походження. Це наш обов'язок супроти обох країн. Напередодні Різдва й Нового Року, думаючи про гостинці для наших наймиліших, подумаймо передовсім про найбільший і найцінніший подарунок, про їх виховання. І не тільки подумаймо, але негайно приступім до акції.

ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ В РЕДАКЦІЇ

— Дивіться! Гриць Зазуля прийшов відвідати нашу редакцію!

— Але чому він такий маленький?

— Бо він ще не заплатив Національного Датку на цей рік...

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ"

Придержуючись традиції попередніх років, Адміністраці „Свободи" рішила й в цьому році віддати окреме місце в щоденнику на оголошення різдвяно-святочних побажань і привітів. Різдвяне число „Свободи" появиться з датою суботи, 5-го січня 1952 року та в збільшеному об'ємі. Ціну для оголошень цих побажань встановляється: один інч через одну колонку (п'ять рядків)—$2.00; три інчі на одну колонку—$5.00; один інч через дві колонки—$3.50; два інчі через дві колонки—$6.00. Оголошення різдвяних побажань прохається надсилати найпізніше до 25-го грудня ц. р. і разом з грошевою належитістю, бо тільки в такому випадку вони будуть поміщені.

Треба сподіватись, що наш загал скористає з цеї нагоди, щоб дати про себе знати, висловлюючи при цьому свої різдвяні побажання своїм рідним, приятелям і знайомим. Газета, що виходить у великому тиражі та йде навіть в найдальші закутини світу, занесе Вашу вістку і Ваш привіт можливо й там, куди не дійшло б жадне інше повідомлення. Це справить Вашим рідним і знайомим радість та піддержить в них віру й надію на краще майбутнє.

Адміністрація „Свободи".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, Ілл.

Окружна Нарада УНС

Дня 16 листопада 1951 р. відбулася в домі УНСоюзу в Шікаґо Окружна Нарада урядників відділів УНСоюзу Шікаґовської Округи. Темою нарад було: завершення кампанії за новими членами за 1951 рік і створення Окружного Комітету Відділів УНСоюзу.

На жаль з 27 відділів, які є в Шікаґо й окрузі, на нарадах було заступлених лише 7, а саме: 100, 176, 220, 221, 379, 421 і 301.

Та не зважаючи на мале число заступлених відділів, наради пройшли на високому рівні. В часі дискусії, в якій забирали голос представники кожного відділу, заторкнено не тільки справу присднання нових членів, але також і відділів, які не проявляють жадного життя.

Вибрано Окружний Комітет в такому складі: Предсідник — Куропась Степан, Заст. предс.: Шпікула Тарас, Секретар — Михайлишин Михайло, Касієр — пані Васильовська Анна.

На нарадах рішено:

1) До кінця цього року зорганізувати 2 тисячі нових членів;

2) 15-хвилинним радієвим виступом кожного тижня інформувати мешканців нашої округи про УНСоюз;

3) Бодай раз в році, спільними силами, перепровадити підприємство на народні цілі;

4) Пожвавити культурно-освітну працю.

Новостворений Комітет докладе всіх зусиль, щоб вище наведені напрямні були в цілости переведені в життя.

М. Михайлишин — секретар

Свято молоді

Дня 28. жовтня молодь Шікаґо, згуртована у америк. скавтінгу, (при школі о.о. Василіян), Пласті, Клюбі Молоді і СУМА відбула своє свято, яке було першою спробою нав'язати до річних Рідно-Шкільних свят молоді у краю.

З огляду на спізнену пору та непогоду, свято відбулося в залі, а не на вільному повітрі, як було пляновано.

Молодь давньої і нової еміґрації увійшла у формаціях на сцену, піднесла американський та український прапори та відспівала америк. гимн. Звіт відібрав, замість неприявного голови Ліґи Американців Україн. Походження п. Дужинського, п. Василевський, — його заступник.

Глибоко змістовне слово до молоді у зорганізованих лавах виголосив проф. Івацюк — секретар Ліґи. Потім молодь передефілювала перед представниками організацій та о. Ігуменом, др. Ґавлічем.

Окремі пункти програми це вільноручні вправи сумівок, хлоп'ячі вправи шаблями молоді Укр. Оселі, вільноручні вправи сумівців і пластунів, та збірні масові вежі.

Друга частина програми мала більш веселий характер, бо зложилися на неї спортові гри і забави та долівкові вправи.

Перекид через голову виконували вдатно та з великим завзяттям дівчата і хлопці від найстарших до 6-літних. Скок через місток, — живий, з перекидам через голову був найбільшим осягом фізичної справности. Молодші скакали понад місток з 4-ох хлопців а старші з 6-ох. Ця точка була найбільш ефектовна, виконана з відвагою й справністю. й держала батьків і видців у великому напятті.

Далі — скок у височінь, змагання у повзанні в рядах та скок через кізла.

В третій частині пластунки виконали хоровід, „Червону калину", „Обжинки" та „Катерину", які підготовила й вивчила п. Дзюбинська.

На закінчення зібралась знову молодь у формаціях на сцені і відспівала національний гимн.

Цим виступом започатковано співпрацю молоді давньої й нової еміґрації, до чого причинилася в першій мірі п. Петрова голова батьківського комітету при школі о.о. Василіян, що разом зі своїм мужем опікується відділом скавтів.

Перед закінченням імпрези виступив представник Ліґи мґр. п. Нечай та в коротких словах подякував молоді за її зусилля, підчеркнувши, що душею цеї імпрези був проф. А. Антонович, який вложив багато праці і труду для підготовки та переведення цього свята.

Фортепіяновий супровід до вправ виконав проф. В. Шуть.

Дохід з імпрези призначено на будову школи при парафії о.о. Василіян. Учасників свята було 150, з того 106 пластунів (ок).

Присутній

ҐРЕНД РЕПІДС, Міш

Анкета в справі Українського Конґресового Комітету

Ще 30. вересня, відбулася тут нарада давноприбулих і новоприбулих українців в справі Українського Конґресового Комітету. Обширну доповідь про УКК, його завдання, діяльність та потреби виголосив головний контрольор УКК п. Іван В. Іванчук.

Після доволі оживленої дискусії рішено приступити до основання місцевого Відділу УКК. Обов'язком приготовити ґрунт під оснування Відділу обтяжено Управу місцевого Відділу „Самопомочі", що досі виконує найконечніші завдання УКК.

Україніка в публічних бібліотеках

Вже з давніших часів у центральній публічній бібліотеці було декілька книжок в англійській мові про Україну, між іншими й Історія України Грушевського. В останньому часі та ж централя й відділ на Заході (де живе більшість українців) спровадила книжку проф. Маннінґа про Україну.

За гроші зібрані між новоприбулими українцями закуплено для бібліотек Мірчука: „Юкрайне енд іте піпл" та Приходька: „Комюнізм ін ріаліті" та передплачено „Юкрайніен Вюлетін".

На домагання новоприбулих українців управа прилюдної бібліотеки у західній частині міста спровадила з власних фондів около 40 українських книжок після списку, предложеного новоприбулими. Є надія, що при дальших закупах книжок український відділ буде постійно доповнований.

Участь українців у манифестації „Крузейд фор фрідом"

Дня 1. жовтня відбулася у одному з міських парків манифестація, получена з показом пускання бальонів та збіркою на пропаґандивний фонд.

У манифестації взяли участь три молоді українки в народніх строях, з блакитно-жовтими стрічками, з написом „Юкрайне" на грудях, що збирали гроші. Один з місцевих щоденників опублікував у день манифестації листи автора цих рядків про значення „Крузейд" для протикомуністичної пропаґанди внутрі ЗДА, та ролю, яку при тому можуть відіграти новоприбулі, що знають комунізм у практиці.

Українська виставка

Місцевий Відділ „Самопомочі" зорганізував у центральній прилюдній бібліотеці невелику українську виставку. На полицях великої скляної шафи розміщено зразки українських вишивок, різьб, українських поштових значків та грошей, хрест української армії за Зимовий Похід та відзнаки різних українських організацій, все з відповідними написами.

Про виставку помістив обширну інформацію зі знимкою один з місцевих щоденників.

Зацікавлення виставкою, що тривала один місяць, було доволі велике.

Збірка одягу для залишенців

За ініціятивою місцевого Відділу „Самопомочі" місцеві українці, як старі, так і новоприбулі, включилися в акцію збірки одягу та харчів для українських залишенців у Европі, організованої Комітетом „Матері й Дитині" при СФУЖО, складаючи одяг й обув, цукор товщ та мило.

Д-р Роман Верес

ЖИДИ ЗА ВНУТРІШНЮ СВОБОДУ ІЗРАЇЛЯ

Ню Йорк. — Джостін Вайс Поллер, голова жіночого відділу Американського Жидівського Конґресу, висловила бажання, щоб закордонні підтримувачі держави Ізраїля не вмішувалися в її внутрішні справи під тим приводом, що вони дають фінансову допомогу цій країні. При цій нагоді вона пригадала на засаду самовизначення для народу, який творить державу. Її заввага стосується однаково до жидів як і нежидів-американців, що допомагають державі Ізраїля. Як хто допомагає державі, хай уже виявить себе приятелем народу і дасть йому спроможність незалежно вирішувати свої справи—оце думка промовниці. — Вона обрана наново головою своєї секції. При кінці нарад конґрес обіцяв зібрати $100,000 на перебудову дому колишнього власника Оґдена Ріда при 85 вулиці, як пам'ятника в честь д-ра Степана Вайса. Ціла перебудова має коштувати пів мільйона.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

МУЗИЧНА СТУДІЯ РОМАНА САВИЦЬКОГО
(PHILADELPHIA—NEW YORK)
повідомляє, що
в НЕДІЛЮ, 16. ГРУДНЯ, ц.р. о год. 8. ввечорі
В САЛІ ІНТЕРН. ІНСТИТУТУ (645 N. 15th St.)
У ФИЛАДЕЛФІЇ
— і —
в СУБОТУ, 22. ГРУДНЯ ц.р. о год. 7:30 ввечорі
В САЛІ ЛІТЕР. МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ (149 2nd Ave.)
В НЮ ЙОРКУ
—: відбудуться :—
КОНЦЕРТИ ФОРТЕПІЯНОВОЇ МУЗИКИ
у виконанні учнів з Филаделфії. Виступають учні:
ЖДАНА КРАВЦІВ (Bach, Diabelli, Schubert, Mayer, Kosenko, Barwinskyj)
РОКСОЛЯНА ОГРОДНІК (Haydn: фортепіянний концерт D-dur)
НАДІЯ НЕДІЛЬСЬКА (Mozart: фортепіянний концерт A-dur)
При другому фортепіяні: Роман САВИЦЬКИЙ

БАЛЕТНА ШКОЛА під керівництвом пріма-балеріни
ВАЛЕНТИНИ ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ
дає в Ню Йорку
В СУБОТУ, 15. ГРУДНЯ, о год. 6:30 ввечорі
у STUYVESANT H.S. AUDITORIUM при 345 E. 15th St. між 1 і 2 Ave.
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР
(вистава з балетом на 3 дії, текст Миколи Понеділка.)
Прийдіть усі і приведіть своїх діточок, нехай вони зустрінуть „правдивого" Св. Миколая. Передавати подарунки можна рано між 10-12 в ОДВУ при 20 St. Mark's Pl., або перед початком вистави при касі. Роздача подарунків за порядковою номерацією. Вступ, дорослі $1.00 діти 50 цент. — Частина доходу на ЗУАДК.

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

має появитись як окреме недільне видання „Свободи" від початку 1952-го року.

Негайною висилкою замовлення приспішіть появу цього тижневика.

В тій цілі виповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи":
SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище ....

Адреса: ....
(№ & Street) (City) (State)

....

....
(Date) (Signature)

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу листу тих, які своїм замовленням на новий суспільний тижневик літератури, мистецтва і культури, що має появлятися як недільне видання „Свободи" від початку наступного року, виявили своє бажання піддержати наш суспільний культурний проґрес.

Листа ч. 21

Бабак Петро
Барагура Володимир
Білан Микола
Білецький Михайло
Біляньский Василь
Блаховський Степан
Боднарук І.
Боднаренко Павло
Бриняк Павло
Бубленко Федір
Будаковський Д.
Василик Дмитро
Волосенко Андрій
Возний Володимир
Гаврилець Василь
Гаврилюк Дмитро
Герман Марія
Гладкий В.
Глушко Степан
Глушко Александер
Головчак Василь
Граб Василь
Грабовецький Юрій
Гринішак Михайло
Грицай Осип
Грицеляк П., д-р
Грицун Едвард
Грушка Мирослав, д-р
Гусак Конрад
Ґаладза Михайло
Ґалан Володимир, д-р
Ґалькевич Мих.
Ґерґель Василь, інж.
Ґіль Євген, д-р
Данилишин Ярослав
Дачкевич Йосиф
Дудра Михайло, д-р
Емхе Дмитро
Жолкевський Олександер, мґр.
Захарко Володимир
Зелинський Борис
Іванків Володимир
Каліцінський В.
Кепша Іван
Кіржецький Ярослав
Клепач Василь
Кобзар Павло
Коваль М.
Ковальчук Анастазія
Ковальчук Іван
Кравець Іван
Кузів Дмитро
Кусів Григорій
Лапицький Іван
Ляш Іван
Луців І.
Луцький Мирон
Лупцик Нікон
Максимюк Василь
Масник Григорій
Матковський Дмитро
Миколин Степан
Миронюк Кость
Михалевський Зенон
Никифоряк Сава, д-р
Нидилський Григор
Німець Микита
Олійник Мирослава
Онишкевич Роман, інж.
Осадчук Степан
Павчак Сильвестер
Панкевич А.
Перейма Євген
Петрів Олексій
Полога С. — Швець М.
Ременюк Михайло
Різенко Іван
Рогожинський Лука
Руцицький Тарас
Савчин Василь
Свістель Франц, д-р
Свіченюк Станислав
Скільський Василь
Сенів Григорій
Сливинський Осип
о. Соколовський Володимир
Стеців Андрій
Стихно Леонід
о. Теодорович Епіфаній
Тимкович Іван
Тиччишин Михайло
Топалів Микола
Федеченко Юрій
Хаджай Роман
Царик Теодор
Цепух Микола
Чередарчук Василь
Чучман Лев
Шаповал Архип
Шкурат Петро
Шлемкевич Микола, д-р
Шпон Зенон
Шпук Василь
Шмуляк Василь
Юсенп І.

• РОЗШУКИ •

ШИШАК АНДРІЙ пошукує рідних і знайомих зі села Лопушанка Лех., повіт Турка. Рідні та знайомі прошу зголоситися на адресу:
ANDREW SHYSHAK
120 Dayton St., Phoenixville, Pa.

АННА ТОУСТА пошукує свою сестру і шваґра **ЮЗИКА ТУМАСИКА** з с. Вовшів, пов. Рогатин, які перебувають в Америці. Хто знає про ці особи, або вони самі, хай зголосяться на адресу: JURKO SENCZUK, Coixa Postal 872, Curitiba, Parana, Brazil.

БРОНИСЛАВИ КОЛЯН, доньки Тадея і Сабіни, зам. Кременюк, ур. в селі Рожнів, пов. Снятин, Галичина, яка перед світовою війною виїхала до Америки, шукає кревний Тарновецький з Красноїлі, пов. Косів. Зголошення слати: TARNOWECKYJ, Mimizano, Bel-Air (Landes), France.

• Професійні оголошення •

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лідусмо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі. В неділі від 11 до 1 попол.
Еґзамінація $3.00.

Д-р М. МАЙЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застриками пеніціліни та інших лікарств. Аналіза крови, сечі і інших виділень. Аналіза крови для супружих дозволів.
107 E. 17th ST., NEW YORK CITY
коло 4-ої Евеню і Union Sq.
Години: Щодня від 10 рано до 1 попол., від 4—7 ввеч., в неділі від 11—1 попол.
ЕҐЗАМІНАЦІЯ $3,00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Flouroscopy. X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m.
В неділі від 10-2 попол.

Докія Гуменна
ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ
IV-ій том.
ЦІНА $2.50
Замовляти на адресу:
D. HUMENNA
c/o M, Burava
42 Ave., B., New York 9, N. Y.
Всім передплатникам книжку вислано.

ҐІНДУСИ В КИЄВІ

В подорожі по СССР у Києві 3 дні перебувала делеґація працівників кінематографії Індії під проводом Манораджана Бхаттачарія. Делеґація мала на меті познайомитися з діяльністю „української кінематографії", відвідати кіностудії та культурно-освітні заклади міста.

ВІСТІ З УКРАЇНИ „КВІТУЧА УКРАЇНА"

Кольоровий „документальний" совєтський фільм демонструють закордоном і в Москві, тільки не на Україні, бо там ніхто не повірить в його „документальність" і правдивість у змалюванні дійсного життя в сучасній Україні. („Є. П.")

НОВІ ВИДАННЯ

Зміст 1 (166) числа за листопад науково - популярного місячника „Наша Культура": Творімо українську культуру всіма силами нації. — М. Іларіон: Наш Символ Віри, його повстання й історія. — Учасниця: Незабутня хвилина. — Проф. П. Одарченко: Переклади Лесі Українки з Біблії. — Д-р К. Віда: „Ідеологія" совєтської літератури. — Інж. А. Романенко: Спомини з життя на Холмщині. — Хроніка нашого культурного життя. — Рецензії. — Річна передплата $2.50. Адреса: „Nasha Kultura", 804 Magnus Ave., Winnipeg, Man., Canada.

● Вже другого сина послав батько до в'язниці, щоб рятувати його від вживання наркотиків. Батько 55-річний Рафаел Чаррес. Син 18-річний Антоніо при 109 вул. в Ню Йорку. Минулого тижня батько віддав до в'язниці старшого сина, 20-річного Франка за вживання наркотиків. Обидва сини стануть перед судом. Обидва хлопці відбули тримісячне лікування на фармі для наркотизованих в Лексінґтон, у стейті Кентокі. Коли вийшли на волю, знову стали наркоманами.

ЛИСТУВАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

Н. Я., Ню Йорк. — У відповідь на Ваш запит в справі назначення п. А. Батюка членом Екзекутиви УККомітету вияснюємо, що п. Батюк був призначений одним із заступників голови УКК, а не на будь-чиє місце, отже в Екзекутиві УКК не було жадних резиґнацій, тільки доповнення. Погоджуємось з Вами, що комунікат УКК в тій справі не був точно сформульований, бо замість фрази, що п. Батюка „покликано на становище заступника голови УКК" повинно було бути подане, що п. Батюк був покликаний на становище одного із заступників голови.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 1-ій попол., в Укр. А. Осередку, 2965 Карпендер вул. Просимо членів прийти на річні збори, на яких буде вибір нового уряду на 1952 рік. Також дасмо до відома, що вже маємо Календарі У. Н. Союзу, які дуже гарні, а ціна тільки $1. — П. Андрушків, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 330, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 9. грудня, в неділю, в 2-ій год. пополудні, в галі У. Н. Дому. Проситься всіх членів явитись та вирівняти місячні вкладки, щоб не переносити довгів на наступний рік. Буде вибір уряду на 1952 рік. — І. Андрієшин, предс.; Т. Кіт, кас.; Н. Паламар, секр.

ОЛІЕН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в год. 2-ій пополудні. Взиваємо всіх членів прийти на ці збори, бо на порядку дня буде зміна статуту Товариства і вибір уряду на 1952 рік. Звертаємо увагу тих членів, що звичайно не приходять на збори, щоб конечно явились на ці річні збори. — Уряд.

ҐЕРИ, ІНД. — Відділ 100 повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 2-ій пополудні, в International Institut, 321 W. 15th Ave. Є дуже важні справи до полагодження, а саме: звіт уряду за минулий рік, ухвали для добра Тов. і УНСоюзу, вибір уряду на 1952 рік. 1952-ий рік є 40-літнім роком існування Тов., тому кожний член повинен поцікавитись справами Організації та подбати про розвій свого відділу. Довгуючі члени обовязані вирівняти свої залеглиливості. — Уряд.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що річні збори відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 1:30 попол., в Українській Галі на 2-ій вул., 213 Skoonmaker Ave. Проситься членів прийти і вислухати звіту уряду. Буде також вибір уряду на 1952 рік. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглости. — П. Янковський, предс.; Й. Кудляк, кас.; М. Куць, секр.

КЕМПБЕЛ, О. — Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 2-ій попол., в Н. Домі, 165 Gordon Ave. Проситься всіх членів прийти та вислухати річне звідомлення урядників і контролі. Буде також вибір уряду на 1952 рік. Члени, що не являться, підлягатимуть карі. Довгуючі члени мусять вирівняти свої довги. — М. Ткачишин, пр.; М. Стахура, секр.-кас.; В. Мисів, контр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Подається до відома, що річні збори Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 216, відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 2. попол. під ч. 12205 Парнел Еве. Отож проситься всіх членкиць прийти на час, бо буде вибір уряду на 1952 рік. — П. Мацях, предс.; Р. Білик, кас.; А. Сосновська, фін. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158, відбудуться в суботу, 8. грудня, в год. 8. ввечорі, в Укр. Нац. Домі, 216 Гренд вул. Проситься членів прийти хоч раз в рік на збори, бо є важні справи до полагодження, як вибір уряду, та інші. — М. Кот, рек. секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє членів, що річний мітинґ відбудеться 9. грудня, в парафіяльній галі при Ellicott Rd. Проситься членів прибути, бо буде вибір уряду на 1952 рік і є теж інші справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівняти свої довги. — О. Костецький, предс.; І. Окаль, кас.; М. Трояновський, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 39, відбудуться 9. грудня в салі У. Н. Дому в год. 12-ій вполудне. Звертаємо увагу всім членам, що це останні місячні збори в біжучому році і всі, що залягають з вкладками, повинні вирівняти свої залеглости. — Уряд Тов.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 1:30 попол., в церковній залі. Кожний член повинен прибути на ці збори, бо на них буде вибраний уряд на 1952 рік. Виберіть добрий уряд, щоб працював на користь Товариства і У. Н. Союзу. Члени, що довгують, повинні сповнити свої належитости, бо інакше уряд буде змушений їх суспендувати. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 304, відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 7. ввечорі, в парафіяльній галі, 158 German St. Буде вибір уряду на 1952 рік. Проситься всіх членів явитись на збори та вирівняти свої місячні вкладки до 25-го грудня. — М. Гнатик, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться 9. грудня в год. 12. вполудне в Домі Від. У. Н. Союзу, 845 N. Western Ave. Проситься членів прибути на час та вирівняти свої вкладки, бо буде річна контроля книжок. — Г. Вобик, пр.; М. Семків, кас.; В. Пилипів, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Василія Великого, від. 364, відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі, 3161 Е. 93. вул. Просимо всіх членів прийти та вирівняти свої вкладки, щоб не переносити довгів на наступний рік. Прийдіть і розкупіть Календар У. Н. Союзу на 1952 рік, де є дуже цікаві речі до читання. — Е. Білецький, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 9. грудня в год. 1. пополудні в У. Н. Домі, 4655 Мартин вул. Обовязком кожного члена явитись на так важні збори та вислухати річного звіту урядників. По звітах наступить вибір урядників на 1952 рік. Всі як один на річні збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Г. Ясінський.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

АНАСТАЗІЯ КИРИЧ, членкиня Укр. Зап. Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й., померла 19. листопада 1951 р. Покійна родилась в 1892 р. в селі Залосця, пов. Зборів, Україна. Полишила в смутку дочку Анну, синів Михайла і Стефана, трьох внуків і сестру Катерину Бучинську. Похорон відбувся 23. листопада. — В. Й П.! Уряд від. 361 У.Н.С.

ЮРІЙ ПРОКОПОВИЧ, член від. 219 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. Дж., помер 26. листопада 1951 р. Покійний родився в 1888 р. в селі Монастирець, пов. Самбір. Полишив в смутку синів Івана і Петра та дочку Марію. Похорон відбувся 29. листопада з погребового заведення Литвин і Литвин до церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтар. — В. Й. П.!
А. Мудровський, секр.

ІВАН БАБІРАД, довголітній член від. 97 УНСоюзу в Пассейк, Н. Дж., помер у 66. році життя дня 28. листопада 1951 р. Похорон відбувся 1. грудня з дому жалоби до укр. Правосл. Церкви, а відтак на цвинтар. — В. Й. П.!
П. Величко, секр.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН

Молодечих радощів бракує часто мужчинам перетомленим, вичерпаним зі сил або нервозним. У деяких випадках завважали, що недостача належних або вистачальних вітамінів в щоденних стравах була причиною недостачі енергії або бадьорости. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Важливими є звідомлення від таких, що зазнали незвичайного добродійства від нової вітамінової піґулки, званої TRI-X. Ця піґулка, як провірено, містить в собі мінімальну щоденну вимогу важливої вітамінової енергії для кожної дорослої людини. Багато людей є просто здивованими, як оця сполука вітамінів стає в пригоді природі при витворюванні нової енергії, й життєздатности.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть набути TRI-X, коли вишлють оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти пішлють їм негайно пачку за $3.50 відворотною поштою. Не треба посилати грошей — заплатіть просто листоношові при дорученні.

Імя ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ____

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ХВОРИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАЙТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВИЛІКУВАТИ.

Численні відгуки доказують, що болі, викликані ревматизмом, артрайтисом, напухлими суглобами, сціятикою і невритом, можуть бути швидко вгамовані новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі хворих, що почували себе безнадійно, тепер радісно розголошують, що вони вперше відчули справжнє полегшення. Багато з них кажуть, що їх біль ущух уже після першої дози цього помітного ліку.

Якщо й ви терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ. Можете дістати його за спеціяльну ціну, коли надішлете це повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y.. Звідти пришлють вам дві тридоларові пачки за $5, отже, за знижкою в один долар від звичайної ціни. Не посилайте грошей, а заплатіть листоноші при врученні ліку. Та поспішайте швидше, бо запас обмежений.

Імя ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ____

ДОБРІ ВІСТІ ПРО СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо ваше волосся сивіє, ви зрадієте, коли довідаєтесь, що вже з'явився новий лік під назвою NUVIDA і що на диво помагає позбутися сивини. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю ліку. Натирайте доти, доки волосся не дістане бажаного кольору. Хто його вживає не може надивуватися, як легко можна новим способом відтворити природне волосся з молодечим виглядом.

Читачі цієї газети можуть купити дві пляшки цього ліку за $4, хоч окремо вони коштують по $2.50. Треба тільки надіслати цей вирізок до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посилайте грошей, а заплатіть просто листоноші 4 доляри та ще вартість пересилки. Зробіть же негайно, бо кількість ліку обмежена.

Імя ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______

У ВАС БЕЗСОННЯ?

Мляві нирки, що не вимивають належно трійливих відходів з крови, можуть бути причиною ваших недомагань: нервовість, безсоння, біль голови, в крижах, у ногах та запаморочення.

Багато людей, що хворіли на ці недуги, відчули тепер велике полегшення від нового ліку, що зветься БУ-КА-ЛО МІШАНИНА (Bu-Cal-o Compound). Цей лік, що складається з витягів з п'ятьох діючих рослинних ліків, спроможний помогти виділити відходи, що забирають з тіла шкідливі залишки.

На спеціяльне замовлення читачі цієї газети можуть дістати цей лік за знижену ціну. Пошліть тільки цей відрізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Box 762, Dept 200, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві тридоларові плашечки тільки за $5, отже із знижкою $1. Не посилайте грошей, заплатіть просто листоноші при врученні.

Імя ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиках через неприродну сухість, ви зрадієте, як довідаєтесь від людей, що колись хворіли на випадання волосся на голові. Вони врятували себе від цієї недуги вживанням нового ліку, що зветься ТРАЙСАН (Trysan).

Доходять відомості, що ці й інші турботи з волоссям, які бувають від сверблячки, малого лишаю тощо, припинилися завдяки правильному вживанню цього чудового ліку.

Не зволікайте, аж поки погіршає стан вашого волосся, а зараз же вживайте ТРАЙСАНУ. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви зможете дістати його за спеціяльну ціну, коли надішлете поштою повідомлення до Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві тридоларові пачки за $5, тобто із знижкою $1 від звичайної ціни. Коли посилати післяплатою (C.O.D.), тоді додати ще поштову доставу.

Імя ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______

НА ПРОДАЖ СКЛЕП З ЗАЛІЗНИМИ РЕЧАМИ

в гарнім положенні і при головній вулиці міста. Склеп існує поверх 32 роки. Добре знаний і корисний.

Перша нагода до купна для українця, бо тут живе багато українців і інших словян. В склепі є різного рода товар, кухонні, до будови і пломберства речі. Мусить бути проданий тому, що вдова по покійному Івану Федану не хоче дальше займатися. — По дальші інформації й угоду, голоситися до

пані ІВАН ФЕДАН,
1830 Kenneth Ave., Arnold, Pa.

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дві нові в модернім кольоніяльнім стилі каплиці.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як... $150
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

УВАҐА! КРАЄВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в АМЕРИЦІ видала
СВЯТОЧНІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ
проєкту знаного мистця пл. сен. Е. КОЗАКА
Ціна однієї картки з копертою 7½ цента (2 картки за 15 ц.) При більших замовленнях опуст. Ввесь дохід призначений на видавання журналу для нашої пластової молоді „Молоде Життя".
Замовлення слати на адресу:
"PLAST" Inc. 12001 LUMPKIN, DETROIT 12, MICH.

ПАЧКА МИСТЕЦЬКИХ РІЗДВЯНИХ КАРТОК за $1.00
Серія різдвяних і ново річних карток мистця проф. М. Бутовича, 12 штук враз з ковертами та оплатою пересилки, тільки за одного дол.
Замовлення з належитістю слати:
Ukrainian Publishing Co., P. O. Box 235, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

Перевози місцеві - - - - Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

УВАҐА! — ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
має на складі власного виробу
ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах.
У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки.
Дальше пригадуємо, що маємо відділ
МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ
а саме:
першої якости сорочки, спортові сорочки, піжами, знаної марки: "Jayson" і "Fruit of the Loom".
ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІЯЛЬНУ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ!
Говоримо по українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 8:30 веч., в П'ЯТНИЦІ і СУБОТИ до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
між 2-ою а 3-ою Евеню.

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ НА 1952 РІК!

Альманах УНСоюзу—це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладинці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-гий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошта видання, ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення висилати разом з грошевою належитістю на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю вислати мені ____ примірників Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучую $______

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище ______
Адреса: ______
(№ & Street) (City) (State)
______ ______
(Date) (Signature)

ТАРЗАН, ч. 2727. Ціль на овиді

"IT'S TARZAN!" D'ARNOT EXCLAIMED "LISTEN!" A MOMENT LATER THERE CAME AN ANSWER "HELLO-O, PAUL!"

"ANY TRACE OF THE GIRLS?" D'ARNOT CALLED. "YES, I KNOW WHERE THEY WENT," TARZAN REPLIED.

„Це Тарзан!" — гукнув Д'Арнот. — За хвилину почули оклик: „Гало, Павле!".

„Чи є які сліди по дівчатах?" — запитав Д'Арнот. — „Так, я знаю, куди вони пішли" — відповів Тарзан.

„Це Оку-Оня, гора лихого ока" — сказав мавполюдина. — „Ашра лежить в середині кратеру. Дівчата там".